

Sd 11,29-33. Salv 26.3.23

Tu na Jiftáchovi spočinul Duch Hospodinův. Táhl Gileádem a Manasesem, táhl i Mispou gileádskou a z Misy gileádské táhl k synům Amónovým. Jiftách tehdy učinil slib Hospodinu. Řekl: Jestliže opravdu vydáš syny Amónovy do mé ruky, stane se toto: Cokoli vycházející, co mi vyjde naproti ze dveří mého domu, až se v pokoji navrátím od synů Amónových, bude patřit Hospodinu a přinesu to jako zápalnou oběť. Potom Jiftách táhl k synům Amónovým, aby proti nim bojoval, a Hospodin je vydal do jeho ruky. A pobíjel je od Aróeru až tam, kudy se jde do Minítu, a dvacet měst až po Ábel-keramím, tuze velkou porážkou. Synové Amónovi byli před syny Izraele pokořeni.

Copak jsem vás nezachraňoval,

když jste se topili v malérech!? Copak jsem nerozevřel pouta vašeho otroctví? Copak jsem nevypráskal nepřátele, když se vašemu – a mému – putování ke svobodě postavili jak nepřekonatelná bariéra?

Copak jsem se mnohokrát a mnohými způsoby neprojevil jako váš spasitel? Tohle spasitelské krédo, svůj otcovský zájem o opakovaně bloudícího, ztrácejícího se syna, o děti Izraele připomněl Hospodin, když k němu jeho lid úpěl sužován Amonci. Bůh starozákonního Izraele je především Bohem, který je s námi. Věrný svému lidu, i když mu ten lid opakovaně zahýbá, nebo se rovnou ztrácí. A maléry svých zbloudilých dětí řeší tak, že povolá agenta své záchrany. Mnohokrát a mnohými způsoby posílal svědky záchrany, teď, proti útlaku Amonců, zmocnil Jiftácha: Levobočka, jehož bratři vyhnali z rodného domu, ale který se teď ujal úkolu postavit se do čela zápasu s Amonci, zápasu o vysvobození.

Neskladého hrdinu si zavolali gileádští muži na pomoc... Důvěřovali taky Hospodinu, když Jiftáchovi nabízeli, ať se stane jejich vůdcem? Nebo si říkali, když tenhle zastánce padne, nebude to zas taková škoda... To vypravěč neříká, ale řekl nám o něm něco důležitějšího: *Na Jiftáchovi spočinul Duch Hospodinův.*

Tedy „spočinul“, on prostě nastal. Jiftácha potkala událost Ducha, závan, poryv Boží svobody a naděje. Slyšíte, cítíte tu svěžest? Jaro nové naděje, které může propuknout klidně i podzimu navzdory? Však ten Duch Hospodinův není žádný duch nacionalismu, pouhé válkychtivosti, neřkuli pomstychtivosti. Ani duch sebejistoty majitelů namakaných svalů či nadupaných kont, ani duch nabubřelého flandáctví či zapšklého církvnictví. Ale **duch odvahy ke svobodě**, ochoty nasadit kůži. **Duch důvěry** v Hospodinovo „zdaž jsem vás nevysvobozoval?!“ – důvěry ve spasitelství Boha Izraele.

Tento Duch padl na Jiftácha, a on se vydává do služby uloženému poslání.

Kam ho ten Duch vede?

Ježíše tenhle Duch vedl na poušť, aby mu tam otevřel knihu příběhů putujícího Izraele. Jim se Ježíš učil rozumět, když držel svůj 40denní půst. Jiftácha nevede ten duch do tak obsáhlé epopoje, ale stejně i on **putuje**. Táhne,

vandruje cestou, kde potkává **milníky a připomínky**: Tudy také vedl Hospodin svůj lid. Putuje Gileádem, tedy první částí zaslíbené země, kde se děti Izraele mohly bezpečně usadit, a pak putuje přes Mispu, která připomíná: Tady vám dal Hospodin zvítězit nad mnohem silnějšími, mocnějšími protivníky.

Jiftách táhne, tedy „*hebrejuje*“, kráčí z místa na místo, tak trochu jako ten, který nemá kde by hlavy složil. Protože jít je Hospodinovo, a tohle jít je vždycky poutí nezajištěnou, krokem do nejistoty. A přitom, na té pouti narážíš na připomínky příběhů, stopy svědectví. Nemají zůstat mrtvé a zapomenuté, vždyť připomínají Boží věrnost, Boží záchranu, občerstvující závan Boží svobody a naděje. Vždyť mnohokrát a mnohými způsoby zachraňoval Bůh Izraele a Otec Ježíše Krista svůj lid, a s ním mnohé další, kteří tu řadu příběhu pro sebe objevili jako cestu záchrany. Takhle jsme zváni putovat dobou postní: s citlivostí, vnímavostí poutníka, který odhodil skořápky falešných jistot, pojistek pohodlného žití, znovu-objevovat sílu příběhů, jež otvírají perspektivu záchrany. Znovu-zaslechnout sílu písní a příběhů toho Boha, který se i pro nás chce stát především Zachráncem. Spasitelem. Salvátorem.

Takhle Jiftách a jeho banda táhne, zmocněn Duchem svobody a pravdy, Duchem Božího zastání, až **narazí na Amonce**, a pustí se do nich. Chceš-li vědět, co jsou tihle Amonci zač a proč je třeba vypořádat se s nimi podobně nekompromisně, jako třeba Ježíš s legií démonů, neptej se archeologických studií o národech Blízkého východu, ale pátrej především v samotné biblické dějepřavě.

Amonci, tu nejsou jen jacíkoli pohané. To jsou týpci, kteří lžou, ukusují ze zaslíbené země, protože jim náramně vadí, že by mohla být dobrá a prostorná. Místo toho utiskují, a tak znova nastolují egyptské otrocké poměry. V pozdějším pokračování starozákonní dějepřavy se zas jeden jejich generál bude jmenovat Náchaš – Had, a jako projev milosti navrhne, že obleženým dětem Izraele pouze vyloupne pravé oko, když se mu vzdají a poddají.

Tyhle starozákonní boje nejsou o bojích moderního státu Izrael, ale o boji s tím, **co ohrožuje příležitosti, které spása vytváří**, prostor lásky, naděje a lidskosti. O zápasu, který vedeme napřed a především v krajině našeho srdce. A pak i s lháři a násilníky okolo. Přičemž se možná vzpomenete, že amonská agrese začala jako lživá propaganda, jako přemazávání paměti na cestu Božího lidu, manipulace s minulými událostmi. *Tahle země byla naše, a vy jste si ji zabrali*, hulákal svou kremelskou (pardon, amonskou) propagandu amonský král v předcházejícím díle.

A tak, když se amonský král nedal přesvědčit a hodlá dál pokračovat ve své agresi, musel ho Jiftách vypráskat. *Napráskal mu nářezem, výpraskem velikým*, říká vypravěč. Vítězným nářezem, darovaným jako momentální zastání toho Boha, který zachraňuje svůj lid, když se topí v malérech. Tak srazil na kolena pýchu lhářů, sebejistotu arogantních cyniků, kteří si myslí, že se mohou se svou lží

a silou beztrně roztahovat na cizích územích, a ukusovat ze zaslíbené země.

Nemohou. Nemají na místech darovaných pro pravdu a lásku co dělat. A abychom nepropadali rezignované domněnce, že s takovými jako amonci stejně nic nenaděláme, a tudíž nemá cenu jim zkoušet vzdorovat – proto se i pro nás vypráví příběh o tom, jak je Jiftách vyprovodil ze zaslíbené země „nářezem velikým“.

Než k tomu ale povíme své Amen, vraťme se ještě k Jiftáchovi. Než se odvážil vstoupit do rozhodujícího klání s nepřítelem, **složil slib Hospodinu: Vydáš-li mi hordu amonských lhářů napospas – porazím-li je, a zavládne pokoj, šalom, odevzdám ti jako oběť to, co mi z mého domu vyjde vstříc jako první.**

Když se Jiftách zavazuje tímto slibem, myslí nejspíš na oběť vděčnosti, na oběť prvotin. Ale, **co** tenhle jeho **slib** vlastně **signalizuje?** Je znamením **důvěry**, že Hospodin mu dá vítězství, že se projeví jako spasitel, takže Jiftách mu už dopředu slibuje patřičně předepsaným způsobem vzdát díky? Skládá svůj slib jako Jákob v Betel, když nečekaně potkal otevřená nebesa, a poznal, že pro Hospodina není žádným ztraceným případem? Anebo, se tu projevuje jakási zpohanštělá část jeho srdce? Cítí se najednou v úzkých, a chce si svatého Izraele tak trochu zavázat? Nebo si chce svým slibem pojistit u Hospodina to, co mu v předchozím díle příběhu slíbili gileádští představitelé, že bude jejich knížetem? Při vzpomínce na to, jak ho nejdříve jeho soukmenovci vyhnali, by se mu člověk vlastně nemohl moc divit.

Koneckonců, známe to, po svém, každý: Když je člověk v úzkých, když jsou věci na hraně, když náhle zjistíme, že nemáme svůj osud ve svých rukou, slíbáme Pánu Bohu málem první poslední...

Příběhy z dějepavy Izraele sliby těch, kdo volají ve své tísní, neopovrhují. A když nastane čas spásy, když se prosadí, aspoň na čas, láska proti nenávisti, víra proti aroganci a pýše, naděje proti beznaději a lidskost proti nelidskosti

– tehdy nastane příležitost **své sliby začít plnit**. Projevit se jako vděčný dlužník. Jako ten, kdo své závazky bere vážně. I když zjistí, že Svatého Izraele, spasitele, takhle si předem zavazovat opravdu není potřeba. Jak tohle Jiftách zvládne, na to přijde řada příště.

Dnes se máme vděčně radovat z vítězného ovoce toho Ducha, který zotročené přivádí v říši svobody. Vždyť Jiftách se přišel ujmout svého vysvoboditelského poslání ze země *Tóv*, tedy země Dobré. Přišel, aby se takovou zemí, místem k dobrému žití, stal opět i onen okupovaných kus země zaslíbené. Mnohokrát a mnohými způsoby vysvobozoval totiž Bůh svůj lid. Amen.

Sd 11,29-33 Salv 26.3.23 (Judica)

Píseň NEZ 513,1+3

In: (Judica) Dopomoz mi, Bože k právu, zasáď se o mou při, od národa nemilosrdného a od člověka lstivého a podlého osvobod' mne. Neboť ty jsi Bůh, záštita má. ... Proč tak teskniš, duše má, a proč se kormoutíš ve mně? Posečkej na Boha, neboť opět oslavovati jej budu, vítězství své a Boha svého. Amen (Ps 43,1-2a.5)

Píseň EZ 418,1-6

Modlitba

Smíme k tobě vzhlízet s očekáváním a nadějí, i když srdce svírá únava a beznaděj. Smíme tě vidět jako zdroj lidskosti a pravdy, i když nás trápí, jak snadnose v našem světě a žtě prosadí nelidskost, polopravdy, předsudky a lži. Smíme tě vidět jako živý pramen nových šancí, i když sami právě netušíme jak dál. Mnohokrát a mnoha způsoby ses dal poznat jako zdroj živé milosti, vysvobození z našich pastí, síla obnovující život tam, kde ho pošlala nelidskost, hřích, odcizení. Ve tvém Kristu i v příbězích mnoha dalších svědku nás ujišťuješ že náš žt ani svět jsi nevydal a nevydáš napospas lidské pýše, násilnictví, lži, vládě nelidskosti. Oslov tímto evangeliem nás, i mnohé i dnes, vždyť víš, jak to potřebujeme. Amen.

1. čtení: Žd 1,1-8

Píseň NEZ 340,1-7 (Ve jméno Krista doufáme)

kázání Sd 11,29-33

Píseň 752 (Tvá svoboda)

Ohlášení

Přímluvy Přijď Království tvé 783

Přijď Království tvé, Přijď Království tvé, Amen

Na dně mých sil, mám-li všeho dost, *Přijď Království tvé*

Když vládne lež, když panuje nelidskost, když vládne

pýcha, *Přijď Království tvé*

Kde lidé pláčou, prožívají bezmoc, zůstali bez záštity, *Přijď*

Království tvé

Jak příslib svobody, jak nová naděje, jako chuť ke službě,

Přijď Království tvé

Ke všem zotročeným, kde vládne bezpráví, kde vládne

pýcha, *Přijď Království tvé*

Uprostřed nejistot, zahnat pryč únavu, vlit srdcím lásku,

Přijď Království tvé

Do kostelů, do paláců, do chatrčí, *Přijď Království tvé*

Přijď Království tvé-- Přijď Království tvé..

OTČE NÁŠ

Poslání Žd 11,1-2.8.32-33.39-40

Požehnaní Ř 15,13

Bůh naděje nechť vás naplní veškerou radostí a pokojem ve víře, aby se rozhojnila vaše naděje mocí Ducha Svatého.

Píseň 779 Můj Pán všechny svolá